

ÀMBIT PRÀCTIC.

4^{rt} ESO PDC

**PROPOSTA PEDAGÒGICA
DEPARTAMENT D'ARTS PLÀSTIQUES
CURS 2025-2026 (LOMLOE)**

ÍNDIX

1.Introducció.....	3
1.1 Justificació de la proposta pedagògica.....	3
1.2 Programa de diversificació curricular.....	4
1.3 Contextualització.....	4
2. Objectius de l'educació secundària	5
3. Perfil d'eixida i competències clau.....	5
4. Competències específiques.....	7
3.1 Connexions entre les competències específiques.....	9
3.2 Connexions amb competències específiques d'altres àrees	9
3.3 Connexions amb les competències clau.....	10
5. Sabers bàsics.....	11
6. Mesures de resposta educativa per a la inclusió.....	12
7.Avaluació.....	14
7.1 Criteris d'avaluació	15
7.2 Instruments i eines d'avaluació	16
7.3 Criteris de qualificació	17
8. Metodologia	18
8.1. Orientacions didàctiques.....	18
8.2. Recursos didàctics i organitzatius	19
8.3. Activitats extraescolars	19
9. Situacions d'aprenentatge i temporalització.....	19
10. Avaluació de la pràctica docent	21

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA PEDAGÒGICA

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, (LOMLOE) per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, d'Educació (LOE), té com a finalitat adaptar el sistema educatiu als reptes i desafiaments del segle XXI d'acord amb els objectius fixats per la Unió Europea i la UNESCO per a la dècada 2020/2030.

Amb aquesta finalitat, l'article 6 de la Llei especifica que l'objectiu del currículum és facilitar el desenvolupament educatiu de l'alumnat, garantint la seua formació integral, contribuint al ple desenvolupament de la seua personalitat i preparant-los per a l'exercici ple dels drets humans, d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual i que, en cap cas, podrà suposar una barrera que genere abandonament escolar o impedisca l'accés a gaudir del dret a l'educació.

Per a l'educació secundària, l'article 22 en concreta la finalitat: «aconseguir que els alumnes i les alumnes adquirisquen els elements bàsics de la cultura, especialment en els seus aspectes humanístic, artístic, científicotecnològic i motriu; desenvolupar i consolidar en ells els hàbits d'estudi i de treball; així com hàbits de vida saludables, preparant-los per a la incorporació als estudis posteriors, per a la inserció laboral i formar-los per a l'exercici dels drets i obligacions de la vida com a ciutadans.»

La LOMLOE, seguint aquest esperit, planteja un nou model educatiu de caràcter molt més competencial que no instruccional, que prioritze la formació continua i la capacitat d'aplicar els coneixements, els sabers, per tal d'afavorir la resiliència i la capacitat d'adaptar-se al canvi, que han de permetre participar activament en la societat i gestionar amb èxit les transicions en el mercat laboral. En aquest sentit, el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Secundària Obligatoria, al preàmbul, subratlla la necessitat de propiciar l'aprenentatge competencial, autònom, significatiu i reflexiu en totes les matèries, en què les situacions d'aprenentatge han de tindre un paper fonamental.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, incideix en la necessitat de dotar l'alumnat d'eines perquè comprega i respecte els aspectes culturals, històrics, socials, artístics, econòmics, tecnològics i científics del seu entorn més pròxim; desenvolupe aprenentatges significatius que puga aplicar en la seua vida quotidiana; i adquirisca formació relativa als drets i obligacions de la ciutadania, que afavorisca una convivència sense discriminacions per raó de gènere, ètnia, religió, llibertat sexual, entre altres. A més, dona una especial importància a la reflexió i consciència de diferents models de vida, sostenibles i saludables, a l'emergència climàtica i a la salut mental i física.

L'article 7 del Decret estableix els principis que fonamenten l'ensenyament secundari en catorze objectius concrets que l'alumnat haurà d'assolir durant aquesta etapa. Tot i que els objectius estan connectats entre si d'una manera que sovint els fa indestruïbles els uns dels altres i que han de ser tractats en totes les matèries, pel que fa a la nostra en concret, Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, n'hi ha dos que ens competeixen directament:

10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.

13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

Pel que fa a les competències claus, l'àrea d'EPVA és la matèria sobre la qual recau de manera més directa el desenvolupament de la Competència en consciència i expressió culturals (CCEC).

1.2 PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR

Els programes de diversificació curricular (PDC) estan orientats a la consecució del títol de graduat en educació secundària obligatòria per part dels qui presenten dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, si és el cas, mesures de suport en el primer o segon curs d'aquesta etapa, o als qui esta mesura d'atenció a la diversitat els siga favorable per a l'obtenció del títol.

Crear una programació didàctica per a 4rt d' ESO en el marc del Programa de Diversificació Curricular (PDC) per a la matèria d'Expressió Artística implica adaptar els continguts, metodologies i criteris d'avaluació per tal de respondre a les necessitats específiques de l'alumnat amb més dificultats d'aprenentatge o amb necessitats educatives especials. Aquesta adaptació busca afavorir l'assoliment dels objectius educatius, reforçant la motivació i l'autonomia de l'alumnat.

En el cas de l'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, l'assignatura es proposa com un mitjà per desenvolupar la creativitat, l'expressió personal, la capacitat crítica i la comprensió del llenguatge visual.

1.3 CONTEXTUALITZACIÓ

1.3.1. UBICACIÓ I ENTORN SOCIOECONÒMIC I CULTURAL

Benicàssim és un municipi del País Valencià situat a la comarca de la Plana Alta, al costat de la mar i al peu de la serra del Desert de les Palmes, la qual en gran part pertany al seu terme municipal. Té una població de 18.991 habitants (INE 2021) durant l'hivern, però si afegim la població resident en les àrees urbanitzades vil·les i apartaments, que ja comuniquen el poble amb la mar i els visitants de l'estiu, es poden superar fàcilment els 100.000 habitants durant el mes d'agost.

Precisament el desenvolupament del sector turístic, base de la seua economia, li ha donat un fort impuls demogràfic durant els últims anys. També s'ha incrementat la immigració estrangera.

1.3.1. DESCRIPCIÓ DEL CENTRE

Segons dades del nostre propi centre, l'IES Violant de Casalduch, és l'únic centre de secundària al poble, així doncs és un reflex prou acurat de les característiques de la societat a què

representa. El centre acull al voltant de 900 alumnes d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat, FP bàsica i Cicles Formatius, és a dir, la franja d'edat oscil·la entre 12 i 20 anys. Els joves se situen entre l'adolescència i l'edat adulta. Açò implica la barreja d'interessos. Multiculturalitat: actualment, un mínim de 25 nacionalitats diferents, es barregen a les nostres aules. 135 alumnes d'altres països, representen el 22% en l'ESO, 15% en el Batxillerat i un percentatge inferior en els Cicles Formatius.

2. OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, estableix que l'Educació Secundària Obligatoria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar les diferències de gènere i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
- i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.

k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.

l) Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, contribuint a la seua conservació i millora.

m) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions 6 artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

n) Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3. PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU

El Reial Decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de l'Educació Secundària Obligatoria, defineix el Perfil d'eixida com a la ferramenta que identifica i concreta, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que l'alumnat desenvolupe en completar una determinada fase de l'itinerari formatiu. El perfil d'eixida es considera la matriu que cohesiona i cap on convergeixen els objectius de les diverses etapes que constitueixen l'ensenyament bàsic. S'han de tenir en compte, per tant, per a fonamentar les decisions curriculars, les estratègies i les orientacions metodològiques; l'aprenentatge permanent i el referent en l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.

El Perfil d'eixida s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit l'ensenyament bàsic estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.

Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les **competències clau**. De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:

CCL: competència en comunicació lingüística

CP: competència plurilingüe

CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia

CD: competència digital

CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CC: competència ciutadana

CE: competència emprenedora

CCEC: competència en consciència i expressió culturals

Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les i concretar-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de **descriptors operatius**, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.

Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...

CCEC1. Coneix, aprecia críticament i respecta el patrimoni cultural i artístic, implicant-se en la seua conservació i valorant l'enriquiment inherent a la diversitat cultural i artística.

CCEC2. Gaudeix, reconeix i analitza amb autonomia les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, distingint els mitjans i suports, així com els llenguatges i elements tècnics que les caracteritzen.

CCEC3. Expressa idees, opinions, sentiments i emocions per mitjà de produccions culturals i artístiques, integrant el seu propi cos i desenvolupant l'autoestima, la creativitat i el sentit del lloc que ocupa en la societat, amb una actitud empàtica, oberta i col·laborativa.

CCEC4. Coneix, selecciona i utilitza amb creativitat diversos mitjans i suports, així com tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores o corporals, per a la creació de productes artístics i culturals, tant de manera individual com col·laborativa, identificant oportunitats de desenvolupament personal, social i laboral, així com d'emprenedoria.

4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències específiques són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o situacions que requereixen els sabers bàsics de cada matèria. Són, a més, un

element de connexió entre el Perfil d'eixida, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, que s'han de desenvolupar mitjançant situacions d'aprenentatge contextualitzades.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, estableix les següents competències específiques per a l'àrea d'Educació Plàstica Visual i Audiovisual:

CE1. Analitzar de manera crítica i argumentada diferents propostes artístiques, contemporànies i d'altres èpoques, identificant, a través de diferents canals i contextos, referències socioculturals, funcionalitats i elements de contingut del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual.

En finalitzar el tercer curs l'alumnat sabria identificar i seleccionar els elements particulars de les diferents manifestacions artístiques de caràcter local o global desenvolupades en diferents contextos geogràfics i històrics. Per a això ha de saber distingir la informació extreta dels diferents canals i poder així argumentar el seu propi discurs i desenvolupar la seua identitat personal.

CE2. Compartir idees i opinions usant la terminologia específica de l'àrea en la comunicació de les experiències d'apreciació i creació artística.

En aquest nivell l'alumnat hauria de fer ús del llenguatge específic de l'àrea amb destresa, de manera que pugui valorar i emetre arguments amb esperit crític que li permetrà comunicar-se en els processos de treball, afavorint així el discurs i el debat de manera lògica davant qualsevol experiència d'apreciació i creació.

CE3. Comunicar idees, sentiments i emocions, experimentant amb els elements del llenguatge visual i amb diferents tècniques i materials en l'elaboració de pràctiques artístiques i creatives.

En aquest nivell l'alumnat hauria consolidat hàbits que li generaran seguretat i confiança en si mateix, potenciant la seua autonomia a l'hora de seleccionar una tècnica o una altra i la seua correcta utilització, així com l'ús adequat i responsable dels materials, en funció de la seua pròpia identitat i discurs a través dels diferents mitjans de l'obra artística creada.

CE4. Seleccionar de manera responsable i autònoma recursos digitals aplicats a la percepció, la investigació i la creació en el desenvolupament de propostes i projectes artístics, desenvolupant una identitat i criteri propi en el consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.

En aquest nivell, l'alumnat hauria adquirit major coneixement respecte als entorns virtuals d'aprenentatge, realitzant seleccions argumentades de fonts i usos de recursos TIC sobre la base de les seues necessitats, tant en la investigació com en la producció de propostes creatives. A més, hauria consolidat la seua identitat digital sent capaç de realitzar un consum conscient, responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.

CE5. Crear produccions artístiques col·lectives, ateses les diferents fases del procés creatiu i aplicant els coneixements específics adquirits.

En aquest nivell l'alumnat hauria consolidat els coneixements específics adquirits durant la creació de produccions artístiques col·lectives. Aquestes experiències artístiques permetran a l'alumnat aplicar amb seguretat aquests coneixements per a desenvolupar les seues pròpies idees i comunicar-les a través de mitjans gràfics o textuals a la resta de la comunitat. Per aquesta via es contribueix així als objectius del projecte col·lectiu que atendran els principis de sostenibilitat, sent una prioritat el consum responsable i la gestió dels residus materials generats.

4.1 CONNEXIONS ENTRE LES CE DE LA MATÈRIA

En el procés d'ensenyament aprenentatge de l'alumnat les diferents competències específiques contribueixen de manera integradora al desenvolupament competencial. Totes les competències específiques de l'àrea estan relacionades entre si. Aquestes competències es presenten organitzades al voltant de dos processos diferenciats, però complementaris: apreciació i creació, totes dues dimensions imprescindibles per al desenvolupament de l'alumnat.

Les competències fan referència a l'experiència d'apreciació i anàlisi d'obres culturals visuals i audiovisuals i del patrimoni artístic inclosa la contemporaneïtat (CE1) que afavorirà l'interés i el desenvolupament de la creació en la pràctica artística individual o col·lectiva de l'alumnat (CE3) (CE5). D'aquestes experiències d'apreciació i creació s'impulsarà la importància de la comunicació utilitzant un llenguatge correcte i específic de l'àrea (CE2) i la utilització dels mitjans digitals i informàtics (CE4) que contribueixen en la part d'investigació i proporcionen eines fonamentals per a la creació.

4.2 CONNEXIONS AMB LES CE D'ALTRES MATÈRIES DE L'ETAPA

Quant a la resta de matèries, la vinculació amb Educació Plàstica, Visual i Audiovisual pot establir-se des de diverses perspectives. El fet d'utilitzar referents artístics, tant del patrimoni cultural com, especialment, els contemporanis, pot servir de nexa d'unió de sabers integrats. Per tant, es poden detonar seqüències didàctiques, així com vincular continguts propis amb totes les assignatures tant d'àmbit humanístic com lingüístic i científicotecnològic.

Els referents de la cultura visual i artística aporten la visió de les creadores i creadors treballant de la mà amb professionals de sectors diversos, representats en les diferents àrees de coneixement. Especialment la contemporaneïtat, aborda els reptes i temàtiques del present, de manera que aporta una visió metafòrica i procedimental especialment adequada per a les matèries de valors.

El llenguatge visual i audiovisual serveix, així mateix, per a comunicar efectivament en qualsevol disciplina, a més de ser contingut propi, i juntament amb la capacitat de representació gràfica i visual de conceptes, suposen eines d'investigació, anàlisi i expressió aplicables a qualsevol disciplina. En aquest sentit, analític i expressiu, la importància de l'element lingüístic en qualsevol procés de creació vincula les àrees de llengües amb les artístiques de manera que suposen un enriquiment mutu.

4.3 CONNEXIONS AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

CCEE	CCL	CP	CMCT	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
CE1	X	X	X		X	X		X
CE2	X	X						X
CE3	X		X				X	X
CE4	X	X	X	X	X	X		X
CE5	X		X		X	X	X	X

La competència clau en **comunicació lingüística** es vincula amb totes les competències específiques ja que es desenvolupa a cada moment de la pràctica a l'aula i a través de totes les propostes de percepció i anàlisi; creació i experimentació. L'ús del llenguatge de manera correcta i adequada i l'ús de la terminologia específica de l'àrea són necessaris a cada moment de la pràctica docent d'educació plàstica, visual i audiovisual tant en l'experiència de percebre i analitzar com en el procés de crear i experimentar.

Quant a la competència clau **plurilingüe**, es relaciona amb les competències específiques, ja que el treball amb referents artístics i continguts culturals i del patrimoni i la contemporaneïtat (CE01) de zones geogràfiques diverses, locals o globals i l'accés a la informació en llengües diferents (CE4) comporta respectar la diversitat lingüística i cultural de l'entorn. A través de la creació artística individual o col·lectiva (CE3) (CE5) es fomenta una actitud positiva en l'expressió de judicis i opinions i es promou una comunicació sensible a la diversitat cultural i social (CE2).

L'estreta correspondència entre processos compartits de la ciència i l'art com la investigació i l'experimentació fan que la competència clau **matemàtica** i competència en **ciència, tecnologia i enginyeria** es relacionen íntimament amb les competències específiques d'aquesta matèria. L'experiència d'observació, investigació i anàlisi del patrimoni artístic i la contemporaneïtat (CE1) i la fase de creació i experimentació creativa (CE3) (CE5) desenvolupen els processos del pensament científic. La relació amb la tecnologia sorgeix del desenvolupament d'habilitats en el maneig d'eines digitals i TIC (CE4) en els processos creatius.

La competència clau **digital** està vinculada a les competències específiques, ja que els entorns virtuals d'aprenentatge suposen el mitjà per a acostar els continguts de la cultura visual, audiovisual, del patrimoni i també de la contemporaneïtat (CE1). Aquesta competència està molt associada a la resta de competències específiques, ja que la matèria conté sabers específics de la cultura audiovisual (CE4) potenciant habilitats en l'ús d'eines TIC en el desenvolupament de creacions artístiques tant individuals com col·lectives (CE3) (CE5).

El desenvolupament de la competència clau **personal, social i d'aprendre a aprendre** en la pràctica artística, (CE3) (CE5) suposa l'experiència d'enfrontar-se a reptes i presa de decisions individuals i col·lectives, mantenint una posició de respecte, diàleg i assertivitat amb els altres utilitzant de forma adequada el llenguatge (CE2) igual que en l'experimentació amb l'ús dels mitjans multimèdia i TIC (CE4). La immersió en l'art i la cultura visual i audiovisual i del patrimoni incloent la contemporaneïtat, suposa un bagatge cultural per a l'alumnat que li proporcionarà autonomia i riquesa en el seu desenvolupament personal.

La competència clau **ciutadana** contribueix a l'aproximació a l'art i al patrimoni cultural i artístic de totes les èpoques inclosa la contemporània, la comprensió dels fets històrics i socials més rellevants suposa per a l'alumnat comprendre la importància de la cultura artística per a ser incorporada a una construcció de l'ésser com a individu i com a part de la societat (CE1). Compartir idees i opinions a través de la comunicació oral (CE2) en contextos d'aprenentatge de creació artística, individuals o col·lectius, (CE1) (CE3) (CE5) amb propostes de diferents temes de rellevància social implica reflexionar sobre els diferents reptes del segle XXI, des d'una perspectiva inclusiva, multicultural, igualitària i sostenible.

El coneixement de les creacions artístiques culturals i del patrimoni artístic i contemporani (CE1) contribueixen en el desenvolupament de la competència clau **emprenedora**, ja que suposa encuriosir i la indagació en la iniciació de projectes innovadors i creacions artístiques sostenibles que afavoreixen el creixement i l'autonomia de la identitat personal. La posada en marxa d'aquests projectes artístics individuals o col·lectius (CE3) (CE5) comporta un procés de socialització que afavoreix la comunicació (CE1) i la presa de decisions durant tot el procés creatiu.

La competència clau en **consciència i expressió cultural** es troba inherentment relacionada amb la resta de competències clau pel seu caràcter transversal i interseccional. Per això, d'igual manera està relacionada amb les competències específiques de la matèria d'Educació Plàstica Visual i Audiovisual. El coneixement del patrimoni històric i de la cultura artística contemporània (CE01) afavoreix el desenvolupament d'aquesta competència i al seu torn facilita l'experimentació a través del procés d'expressió creativa (CE3) (CE5), atenent sempre indicadors que fomenten el respecte a la diversitat cultural i el compromís social.

5. SABERS BÀSICS

En el marc del Programa de Diversificació Curricular des del departament s'ha realitzat una adaptació i reformulació dels sabers bàsics de 3ºESO, incidint de manera especial en aspectes procedimentals i actitudinals (BLOC 2).

BLOC 1. PERCEPCIÓ I ANÀLISI	
1.1. Exploració i interpretació de l'entorn CE1, CE2, CE4	
G1. Patrimoni artístic i cultura visual contemporània	Manifestacions culturals i artístiques al llarg de la història, pertanyents al patrimoni i a la cultura visual i audiovisual en entorns físics i virtuals: • Patrimoni cultural tangible. Moble: pintura, escultura, artesanía, material audiovisual. Immoble: monuments artístics, llocs històrics, conjunts arquitectònics. • Patrimoni cultural intangible. Formes d'expressió: manifestacions plàstiques i visuals. • Contemporaneïtat artística
G2. Actituds	• Atenció i respecte en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals. • Participació i sentit crític en l'exploració de manifestacions artístiques plàstiques, visuals i audiovisuals en entorns físics i virtuals.

BLOC 2. EXPERIMENTACIÓ I CREACIÓ	
B2.1. L'experiència artística: tècniques i materials d'expressió gràficoplàstica i de creació visual i audiovisual. Àmbits d'aplicació. CE1, CE3, CE4	
G1. Expressió gràficoplàstica	
• Tècniques seques i humides. Tècniques mixtes i experimentals. Materials, suports i procediments. Formats bidimensionals i tridimensionals. • Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràficoplàstics. Possibilitats comunicatives. • Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Pintura, dibuix, escultura, il·lustració, còmic, arts decoratives, publicitat. Pràctiques artístiques contemporànies i produccions multidisciplinàries.	
G2. Dibuix geomètric	
• Geometria plana: traçats geomètrics bàsics. Instruments de dibuix tècnic. • Sistema axonomètric. • Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Disseny i arquitectura.	
G3. Creació audiovisual	
• Producció audiovisual. Preproducció, producció i postproducció. • Àmbits d'aplicació i perfils professionals. Fotografia i cinema. Videocreació i formats multidisciplinaris.	
B2.2. L'experiència artística individual i col·lectiva: processos de treball CE3, CE4, CE5	
G1. Les fases del procés creatiu	
• Generació d'idees: creativitat en l'elaboració d'idees i en la presa de decisions. • Investigació: cerca i anàlisi de referents. • Creació: disseny i producció de la proposta. Distribució de tasques: rols en el desenvolupament d'un projecte artístic col·lectiu. Funcions i comeses.	
G2. Actituds	
• Esforç, força de voluntat. Capacitat de concentració. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. • Respecte per la diversitat d'idees i produccions. Utilització d'un vocabulari inclusiu bàsic. • Tenacitat i constància en la realització i consecució de les diferents tasques. • Consens, respecte i empatia amb les aportacions de les companyes i companys en el procés de treball col·lectiu. • Cooperació i responsabilitat en la part individual per a contribuir a un objectiu comú i a la cohesió del grup. • Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat i gestió de residus.	

6. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Es proposa seguir en el disseny dels contextos i situacions els següents Principis del Disseny Universal d'Aprenentatge, Ronald Mace (1998):

Principi 1. Ús equitatiu: Els espais, activitats i materials han de ser accessibles i equitatius per a poder ser emprats per persones amb diferents capacitats i habilitats. Per a aplicar aquest principi cal:

- Proporcionar oportunitats d'ús idèntiques quan siga possible i si no ho és, que siguin equivalents en el seu ús.
- Evitar segregar i estigmatitzar. L'aula ha d'acollir a tots els seus estudiants i professorat i promoure el sentiment de pertinença evitant prejudicis i tenint altes expectatives cap a tots els nostres estudiants.
- Oferir privacitat i protecció a tots els seus usuaris.

- Proporcionar seguretat a tots els usuaris. L'aula ha de proporcionar un entorn segur on tots se senten benvinguts i protegits.
- Afavorir la implicació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge.

Principi 2. Flexibilitat en l'ús: Aquest principi implica l'ús de múltiples maneres d'accés i expressió i afavorir el processament amb diferents nivells d'aprofundiment. Per a aplicar aquest principi hem de:

- Proporcionar diverses alternatives per a aconseguir les metes educatives. Per exemple, flexibilitzant el currículum mitjançant el disseny d'activitats multinivell o utilitzant diferents estratègies metodològiques.
- Adaptar-se al ritme i velocitat de l'alumnat.
- Presentar el material en diversos formats i amb diversos graus de complexitat.
- Oferir diverses vies per a accedir a la informació, per al processament i per a l'expressió del coneixement.
- Oferir múltiples opcions per a la col·laboració perquè les interaccions han de ser accessibles per a tot l'alumnat.
- Garantir suports per a facilitar l'aprenentatge.

Principi 3. Ús simple i intuïtiu: Aquest principi implica assegurar-nos que el nostre alumnat comprén el que ha de fer. Al·ludeix a la facilitat per a entendre la tasca, no a la complexitat d'aquesta. Per a aplicar aquest principi caldrà:

- Eliminar la complexitat que no siga necessària i els elements que poden provocar distracció durant el procés d'aprenentatge, sense que això supose simplificar la tasca.
- Garantir l'accessibilitat cognitiva
 - Facilitar que l'alumnat sàpiga quina és la informació important i quina la complementària o menys rellevant.
- Donar a conèixer amb claredat a tot l'alumnat els objectius, les tasques que es realitzaran, els terminis i els mètodes d'avaluació.
- Adaptar el disseny a diferents rangs de competència lingüística i diversitat cultural.
- Donar feedback immediat durant i després de completar la tasca

Principi 4. Informació perceptible: Aquest principi implica que la informació siga perceptible per a tot l'alumnat. Per a aplicar aquest principi serà necessari:

- Assegurar que les condicions ambientals permeten que els continguts siguen fàcilment perceptibles per tot el nostre alumnat.
- Garantir l'accessibilitat sensorial.
- Utilitzar les estratègies i els suports tècnics que siguen necessaris per a l'alumnat amb limitacions sensorials temporals o permanents.
- Utilitzar diferents modalitats (tàctil, auditiva, visual), estratègies i suports tècnics per a presentar la informació essencial.

- Assegurar la comunicació de manera accessible entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Comprovar l'accessibilitat dels recursos en línia segons els estàndards de la WCAG

Principi 5. Tolerància a l'error: Aquest principi implica que el professorat dinamitze estratègies encaminades a identificar i reconduir qualsevol situació problemàtica. Per a aplicar aquest principi cal:

- Oferir feedback regularment i oportunitats per a corregir errors.
- Avaluar els coneixements previs necessaris i ajustar el procés d'ensenyament per a minimitzar el fracàs en l'aprenentatge.
- Assegurar l'accessibilitat emocional per a evitar la frustració i indefensió apresada i crear un entorn d'aprenentatge segur on l'error forme part del procés d'aprenentatge.

Principi 6. Poc esforç físic: Aquest principi implica que els espais i activitats han de ser físicament accessibles. Per a aplicar aquest principi s'ha de:

- Garantir que les dificultats físiques no siguin un obstacle per a l'accés i elaboració de la informació, ni per a l'expressió de l'aprenentatge.
- Assegurar que els espais del centre i les activitats programades siguin accessibles físicament, és a dir, permetre que totes les persones arribin i romanguen i realitzin les activitats amb comoditat.
- Promoure que l'ús d'eines d'escriptura, tabletas, teclats o qualsevol tecnologia s'adapte a les capacitats de prensió, pressió, rapidesa, etc. de cada usuari.

Principi 7. Dimensions que permeten un ús adequat: Aquest principi implica la realització d'adaptacions o adequacions necessàries per a adaptar-se a l'usuari, quan la resta de principis s'han aplicat i no han sigut suficients. Per a aplicar aquest principi hem de:

- Assegurar que l'extensió dels continguts permeti la seua comprensió i maneig.
- Revisar que els espais, tant físics com virtuals, i les eines permeten l'ús adequat per part de tots els membres de la comunitat educativa.
- Garantir que les adaptacions estiguen connectades amb la programació d'aula.

7. AVALUACIÓ

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'**avaluació contínua** entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'**avaluació formativa** va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'autoavaluació.

L'**avaluació integradora** permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'**avaluació diferenciada** ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'**avaluació per competències** implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge.

7.1 CRITERIS D'AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria, estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cicles de l'ESO. En el cas de 3r d'ESO, els criteris d'avaluació són (s'indica en negreta els criteris que es van a abordar especialment en el marc del Programa de Diversificació curricular):

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1. Analitzar de manera crítica i argumentada diferents propostes artístiques, contemporànies i d'altres èpoques, identificant, a través de diferents canals i contextos, referències socioculturals, funcionalitats i elements de contingut del patrimoni i de la cultura visual i audiovisual.
C1.1 Investigar sobre diferents propostes artístiques, a través de diferents canals, contextualitzant-les i tenint en compte les seues funcionalitats.
C1.2 Identificar elements de contingut essencials i funcionalitats en l'apreciació i anàlisi de referents artístics, a través de recursos i agents culturals de l'entorn, incloent canals i mitjans tecnològics.
C1.3 Interpretar els missatges de diferents creacions artístiques, identificant els elements que intervenen en la comunicació i extraient conclusions per a la seua aplicació en propostes creatives pròpies.
C1.4 Valorar amb respecte i sentit crític les manifestacions culturals i artístiques en entorns diversos, desenvolupant el criteri propi i argumentant en la construcció de l'opinió personal.
C1.5 Identificar els desafiaments del present a través del treball i missatges de la creació contemporània, valorant la seua contribució a la societat actual i adoptant un posicionament raonat, crític i constructiu.
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2. Compartir idees i opinions usant la terminologia específica de l'àrea en la comunicació de l'experiència d'apreciació i creació artística.
C2.1 Valorar de manera argumentada diferents obres i imatges, en l'experiència d'apreciació, utilitzant el

vocabulari específic de l'àrea.
C2.2 Comunicar, de manera oral i escrita, l'experiència de creació elaborant un discurs coherent que descriga els processos de treball utilitzant terminologia pròpia de l'àrea
C2.3 Argumentar amb criteri i respecte en diferents moments de discurs i debat vinculats a l'experiència d'apreciació i creació.

COMPETENCIA ESPECÍFICA 3. Comunicar idees, sentiments i emocions, experimentant amb els elements del llenguatge visual i amb diferents tècniques i materials en l'elaboració de pràctiques artístiques i creatives.
C3.1 Seleccionar les tècniques més adequades en funció de l'objectiu plantejat en cada proposta creativa, incloent materials no convencionals.
C3.2 Seleccionar diferents formats i materials propis de les manifestacions artístiques contemporànies amb finalitat comunicativa en l'elaboració de propostes creatives.
C3.3 Crear propostes artístiques, relacionant les potencialitats expressives dels diferents elements que les conformen amb la finalitat comunicativa que es pretén transmetre.
C3.4 Consolidar hàbits de constància i autoexigència tant en el procés com en el resultat final.
C3.5 Emprar els referents i elements de la contemporaneïtat artística seleccionant els més adequats a la finalitat comunicativa.

COMPETENCIA ESPECÍFICA 4. Seleccionar de manera responsable i autònoma recursos digitals aplicats a la percepció, la investigació i la creació en el desenvolupament de propostes i projectes artístics, desenvolupant una identitat i criteri propi en un consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.
C4.1 Seleccionar informació i recursos aplicats a les arts plàstiques, visuals i audiovisuals, en diferents entorns digitals.
C4.2. Emprar diferents recursos digitals per a la percepció, experimentació i creació, seleccionant els més adequats per als objectius de les diferents propostes i produccions.
C4.3 Aplicar bones conductes per a un consum digital responsable i sostenible, respectant les llicències d'ús i les normes vigents de protecció de dades i autoria.

COMPETENCIA ESPECÍFICA 5. Crear produccions artístiques col·lectives, ateses les diferents fases del procés creatiu i aplicant els coneixements específics adquirits.
C5.1 Dissenyar produccions artístiques multidisciplinàries, planificant les fases del procés de treball, adequant les decisions adoptades als objectius del projecte, tenint en compte la perspectiva inclusiva.
C5.2 Analitzar l'objectiu comunicatiu de les propostes artístiques col·lectives, experimentant amb diferents tècniques, materials i formats i establint connexions amb coneixements d'altres matèries.
C5.3 Relacionar els rols assumits durant el procés de planificació, creació i difusió de la producció artística col·lectiva, amb els diferents àmbits d'aplicació professional.
C5.4 Reflexionar sobre els processos de treball, utilitzant registres textuais, gràfics i/o audiovisuals, avaluant cada fase, proposant millores i exposant les conclusions a la comunitat.
C5.5 Planificar la promoció de les produccions artístiques col·lectives realitzades, explorant i avaluant diferents vies de difusió.

7. 2 INSTRUMENTS I EINES D'AVALUACIÓ

Els instruments d'avaluació són les produccions de l'alumnat que el professorat utilitza per a recollir informació sobre els processos i els resultats d'aprenentatge dels estudiants. Aquests instruments tenen com a objectiu no només verificar què sap o què ha après l'alumnat, sinó també ajudar a entendre com està aprenent i què necessita per a millorar.

Conjuntament amb les eines que fa servir el/la docent per a recopilar i analitzar dades i evidències, permeten valorar el grau d'assoliment de cada criteri d'avaluació i determinar el nivell de desenvolupament de les competències i els objectius d'aprenentatge.

La varietat d'instruments i eines d'avaluació és fonamental i així s'indica a l'apartat 8 de l'article 33 del Decret 107/22, modificat pel Decret 66/2024. D'aquesta manera s'afavoreix una avaluació inclusiva, objectiva, equitativa i enriquidora.

Instruments d'avaluació:

- Portafoli d'evidències: dossier amb les diferents activitats i continguts treballats a classe dia a dia, incloent els esbossos realitzats com a part dels processos creatius. Es realitzarà un per trimestre, és a dir, un per situació d'aprenentatge.
- Presentacions orals: per a aplicar la terminologia específica de l'àrea i per a la millora de les habilitats comunicatives, l'organització d'idees, habilitats socials, confiança i autoestima.
- Debats: es realitzaran debats analitzant diverses peces artístiques o articles vinculats als sabers mobilitzats a l'aula.
- Tasques a través de la plataforma Aules.

Eines:

- Rúbriques d'avaluació: inclouen criteris com la creativitat, la destresa tècnica, la comprensió de conceptes i la presentació del treball final.
- Proves objectives: per a valorar l'adquisició de determinats sabers bàsics rellevants treballats al llarg de cada projecte.
- Autoavaluació i coavaluació: permeten als alumnes reflexionar sobre el seu propi procés i donar *feedback* als companys.
- Observació directa del treball de l'alumnat a l'aula i recollida de dades diari.

7.3 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

En finalitzar cada avaluació el/la docent ha d'incloure, d'una banda, una qualificació qualitativa que expliqui els progressos, talents i fortaleces de l'alumnat i els aspectes que caldria continuar treballant; d'altra banda, s'han de consignar les qualificacions quantitatives obtingudes. En aquest cas, el Decret 66/2024 modifica l'article 36 del Decret 107/2022 i l'apartat 13 de l'article 36 indica que s'ha d'afegir una qualificació numèrica, sense utilitzar decimals, en una escala d'1 a 10, amb les correspondències següents: insuficient (1, 2, 3 o 4), suficient (5), bé (6), Notable (7 o 8), Excel·lent: (9 o 10).

Les pautes que se segueixen per a obtenir els diferents resultats són les següents:

- Qualificació de cada instrument d'avaluació mitjançant l'eina d'avaluació corresponent.
- Qualificació de cada criteri d'avaluació: mitjana aritmètica o ponderada de les notes dels instruments relacionats amb aquest criteri. S'indica a la programació d'aula, en cada situació d'aprenentatge.
- Qualificació de cada avaluació: mitjana aritmètica del nivell de consecució de cadascun dels criteris d'avaluació treballats.

- Qualificació de final de curs: mitjana aritmètica de tots els criteris d'avaluació.

Donat el caràcter fonamentalment procedimental de l'assignatura els treballs proposats es realitzaran a l'aula (a excepció dels que indique el professorat, com treballs de recerca d'informació, etc.). D'aquesta manera el professorat portarà a terme un seguiment acurat del procés d'aprenentatge de l'alumnat i pot fer les recomanacions pertinents per a la seua evolució garantint així l'avaluació contínua i formadora.

L'alumnat disposarà d'oportunitats de millora i recuperació contínua, mitjançant activitats de revisió, reelaboració o aprofundiment dels projectes artístics i propostes realitzades.

L'alumnat el qual la seua nota final no sigue igual o superior a 5 suspendrà l'assignatura.

L'alumnat amb la matèria pendent obtindrà al llarg del primer trimestre un dossier d'activitats de recuperació, que haurà de lliurar abans que finalitze el segon trimestre.

8.METODOLOGIA

8.1 ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Les orientacions metodològiques per al Programa de Diversificació Curricular (PDC) en la matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual han d'assegurar un aprenentatge que afavorisca la motivació, l'implicació activa i el desenvolupament de competències adaptades a les necessitats de l'alumnat. Aquestes orientacions han de tenir en compte les característiques individuals, amb un enfocament pràctic i vivencial. A continuació, es presenten les principals orientacions metodològiques:

1. Aprenentatge actiu i participatiu

- Projectes pràctics: Plantejar tasques en les quals els alumnes puguin crear treballs artístics i audiovisuals significatius, integrant la teoria i la pràctica.
- Tallers experimentals: Espais en què els estudiants puguin experimentar amb tècniques i materials per descobrir les seves preferències i habilitats.

2. Adaptació al ritme de l'alumnat:

- Flexibilitat en la planificació: Permetre temps addicional per a aquells que ho necessiten i avançar amb activitats de reforç o extensió per a alumnes que progressen més ràpidament.
- Atenció personalitzada: Donar suport individualitzat, adaptant les activitats a les capacitats de cada estudiant.

4. Estimulació de la creativitat:

- Activitats obertes: Exercicis que deixen espai per a la interpretació personal i que permeten a l'alumne experimentar amb diferents estils.
- Jocs creatius: Introduir activitats lúdiques que estimulen la imaginació, com la creació d'imatges amb elements aleatoris o reptes de dibuix ràpid.

5. Foment de la reflexió crítica:

- Debats i discussions: Després de veure una obra d'art, un vídeo o una presentació, obrir espais per parlar sobre els elements tècnics, el missatge i la percepció personal.
- Autoavaluació i coavaluació: Fomentar que els alumnes reflexionen sobre el seu treball, identifiquen punts forts i febles i reben comentaris constructius dels companys.

6. Avaluació formativa i contínua:

- Rúbriques clares: Definir criteris d'avaluació comprensibles que orienten l'alumnat sobre què s'espera en cada activitat.
- Feedback constructiu: Comentaris enfocats a reforçar les habilitats i suggerir millores concretes.

7. Contextualització i rellevància:

- Temes propers: Integrar elements visuals i referències culturals que siguin rellevants per als joves (cultura pop, art urbà, mitjans de comunicació actuals).
- Exemples pràctics: Usar casos reals o projectes d'artistes locals per demostrar com l'art i el disseny influeixen en el dia a dia.

8.2 RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

A l'aula disposem de material artístic i tècnic, a banda del sol·licitat a l'alumnat.

Comptem amb ordinadors portàtils per a fer treballs en suport digital, produccions audiovisuals, així com per a fer recerca d'informació. Amb aquest fi, l'alumnat també podrà fer us dels seus telèfons mòbils amb fins pedagògics, quan el professorat així ho indique.

També hi ha projector i ordinador amb accés a Internet.

Farem us de la plataforma Aules com a aula virtual.

Pel que fa a la distribució de les aules, generalment es disposaran en grups de tres per a fomentar el treball cooperatiu. A una de les aules (Capi Trillo) també disposem d'un espai diàfan on poder posar cavallets, taules grans, etc. en funció de les necessitats.

8.3 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Per al curs de 4rt d'ESO PDC d'Expressió Artística, està previst:

- Visita a un museu de Castelló o València.
- Eixida per la localitat per a fer dibuix del natural, visitar sales d'exposicions, fer derives, conèixer empreses i/o entitats amb vincle en la matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual.

9. SITUACIONS D'APRENTATGE I TEMPORALITZACIÓ

A mode orientatiu, la temporalització de les situacions d'aprenentatge s'estableix de la següent manera:

- **1r trimestre**

S.A.1 "QUI SÓC? ESTIC DINS D'UNA GÀBIA DE FALSA IDENTITAT?". L'alumnat treballarà en un projecte titulat: "Qui sóc jo i què faig dins d'esta gàbia?" i respondrà a preguntes tals com:

Què mostre de mi a la resta i ho expose a l'aparador? Em coneixen en totalitat o guarde detalls meus a la rebotiga? I jo mateix, em conec? Com em fa sentir la resposta? En aquesta situació l'alumnat és animat a meditar i reflexionar sobre si estan segurs de que la gent que els envolta els coneix realment; a més a més, és una molt bona manera de conèixer-se un mateix. Es tracta d'una activitat individual que fa grup, perquè esdevé una oportunitat idònia per a que es coneguen, per a que aprenguen a respectar les diferències i per a fer-los reflexionar sobre com es donen a la resta.

A la part pràctica es fan un autoretrat dins d'una gàbia amb dues cares, una fosca on hi dibuixen aspectes (tant positius com negatius) que la gent no coneix d'ells perquè els tenen ocults a la rebotiga; i una part blanca on es detalla allò que solen exposar a l'aparador i que tot el món pot veure.

Finalment, es fa una instal·lació amb totes les obres per el hall de l'institut, per tal de que siga una situació que els siga enriquidora i motivadora.

S.A.2 "MÓN EN PERILL D'EXTINCIÓ" . En aquesta situació l'alumnat s'endinsa en l'activitat: **"El món s'esvaïx i jo no puc resignar-me"**. Es pretén que l'alumnat investigue sobre quins perills corren diversos paisatges i animals de desaparèixer a causa del canvi climàtic. És fa interessant com l'alumnat pensa en quines mesures hauriem de pendre com a societat i parar aquesta situació, sobretot de manera local. És important que l'alumnat detecte a Benicàssim un paisatge que estiga patint els efectes de l'actual situació climàtica. Realitzarem una eixida per la població que ells puguen registrar-ho fotogràficament i realitzar esboços de l'espai en perspectiva a mà alçada per a després i amb temps fer-ho a l'aula amb regles.

Ademés els demane que cerquen imatges a Internet que reflectisquen esta situació i que les puguen fer servir com a base de creació d'una imatge amb aquesta temàtica. Per a tal labor han de realitzar una monotipia sobre una superfície no porosa (en el nostre cas se'ls demanarà que porten un cartró resultant de retallar un bri de llet) utilitzant alguna pintura aquosa (minimitzem abocaments de dissolvents). Com a estudiants i productors d'art, els farem la reflexió sobre la importància de la ètica en la producció artística i de la bellesa de produir una obra d'art que no es pot produir en sèrie.

- **2n trimestre**

S.A.3 "STOP, CAMPANYA CONSCIENCIACIÓ ÚS PATINET ELÈCTRIC". Amb l'activitat **"Ni un accident més"** es tracta d'animar als estudiants per a que produïsquen un collage+tècnica mixta en grup amb el que es puga fer una campanya de conscienciació d'ús dels patinets elèctrics, tan estés entre els joves del nostre centre. En aquesta situació els ensenyem a emprar la imatge com un símbol expressiu en sí mateixa i la seua digitalització. Es tracta de promoure un ús responsable d'estos vehicles i de formar a ciutadans capaços d'eixir al món real amb un vehicle del que poques vegades es fa un ús adequat.

És una dinàmica que implica a molts sectors de la comunitat educativa perquè faran entrevistes als familiars sobre quines pors tenen quan ells ixen de casa amb el patinet elèctric.. A més, seria interessant fer una recopilació comuna d'idees sobre quines millores podrien implementar-se a la ciutat per circular amb seguretat amb el patinet elèctric.

Farem un concurs de cartells i el més votat per la comunitat educativa serà el que presidirà una sèrie d'actes proposats per a conscienciar el nostre alumnat, com ara: projeccions de les entrevistes als familiars, testimoni d'una víctima d'un accident amb patinet elèctric que és alumna del centre, xerrada de policia local de Benicàssim, compilació idees de l'alumnat de tot el centre de millora a la ciutat per a afavorir un ús adequat d'aquests vehicles.

S.A.4 "PROJECTE ART DE PROP". En aquesta situació d'aprenentatge es realitzarà l'activitat: **"JO, artista activista"**, i es realitzarà una pintura mural amb l'artista Verònica Fabregat. Es tractarà d'una activitat molt enriquidora perquè aprendran totes les fases d'un procés creatiu i podran participar d'ell. I l'aprenentatge serà veritablement significatiu perquè el mural serà pintat als murs del centre per els i les alumnes en col.laboració amb l'artista.

- **3r trimestre**

S.A.5 "RESTAUREM LA MEMÒRIA CULTURAL". En aquesta situació l'activitat **"Conservar i restaurar és un art"** que és prioritari és que l'alumnat aprenga, tal i com marca el decret, que hi ha diverses eixides laborals dins del camp artístic. A més, ens pareix molt important explicar-los que existeix un organisme públic tan proper com el Servei de Restauració i Conservació de Béns Culturals de l'Excel.lentíssima Diputació de Castelló.

Per portar a la pràctica els criteris de restauració apresos a classe, hauran de triar una entre dues tipologies de restauració d'obres d'art. D'un costat poden triar fer la reintegració volumètrica d'un plat; i d'altra reconstruir cromàticament una imatge que presente un faltant o laguna de la pel.lícula pictòrica.

S.A 6. "COSIM LOGOTIP COOPERATIU". En esta situació d'aprenentatge els expliquem amb l'activitat **"Cosim logos"**, qué és la Cooperativa Sant Antoni de Benicàssim i els expliquem que hem de dissenyar un nou logotip modern que l'empresa ens ha demanat que li fem. El logotip serà cosit a ma en una cinta per al cap, de les que eviten que la suor caiga als ulls. És un complement que la cooperativa necessita per que els seus camperols l'utilitzen. Empraran la temàtica agrícola i executaran el logotip amb figures bàsiques de dibuix tècnic.

10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

Al termini de cadascuna de les avaluacions es podrà fer un qüestionari d'avaluació de la nostra pràctica docent i del funcionament del treball al'aula en el qual es podrà recollir informació relativa als objectius, la metodologia de treball i el funcionament general de l'assignatura.

Es poden avaluar els següents criteris relatius a la pràctica docent

- **Preparació i planificació:** Capacitat del docent per preparar i organitzar les classes de manera estructurada.
- **Metodologies d'ensenyament:** Eficàcia dels mètodes utilitzats per promoure l'aprenentatge actiu i l'atenció a la diversitat.
- **Gestió de l'aula:** Habilitats per mantenir un ambient d'aprenentatge positiu, gestionar el comportament de l'alumnat i fomentar la participació.

- **Competències comunicatives:** Claredat i coherència en la transmissió de continguts i en la interacció amb l'estudiantat.
- **Adaptació i innovació:** Capacitat d'adaptar-se a les necessitats de l'alumnat i utilitzar recursos innovadors, com eines digitals i estratègies interactives.